

וקמייתי ליה בין לטומאת ערב בין לטומאת שבעה –

And he uses it both for טומאת שבעה and also for טומאת ערב

OVERVIEW

The גמרא is searching for a תנא who disagrees with דיו (even if ק"ו). The גמרא assumes it is this תנא who derives מפיך במת through a ק"ו. The result of this ק"ו is that מפיך במת is טמא even for שבעה, and we do not say דיו that it should only be טמא by טומאת ערב, just as it is טמא טומאת ערב. Our תוספות discusses what is meant by saying a מפיך במת is טמא טומאת שבעה.

תוספות asks:

תימה דמה טומאת שבעה שייכא ביה דלית ליה טהרה במקוה¹ -

It is astounding! For what טומאת שבעה is applicable to a מפיך, which cannot be purified in a מקוה -

כדאמרינן בפרק רבי עקיבא² (שבת דף פד,ב) -

As the גמרא states in ר"ע?? פרק ר"ע

תוספות anticipates (and rejects) a possible solution:

ואין לומר דין טומאת שבעה קאמר -

And we cannot answer that the גמרא meant that it has the status of something which is טמא טומאת שבעה -

כלומר שנעשה אב הטומאה³ כדין דבר שמטמא טומאת שבעה⁴ -

Meaning that it becomes an אב הטומאה as is the law regarding any object which is טמא טומאת שבעה.

תוספות rejects this solution:

הא כיון דלית ליה טהרה במקוה⁵ אין נעשה אב הטומאה כדמוכח בסוף עירובין⁶ (דף קד,ב) -

¹ Since it has no טהרה במקוה it cannot be טמא for (just) seven days (only), but rather once it is טמא it remains טמא forever. [Therefore it cannot also be טמא טומאת ערב, since it has no טהרה במקוה.]

² We will cite the ד"ה והא לית ליה טהרה במקוה there רש"י who states: והנך דכי כתיב טבילה בפרשת שרצים ובפרשת מדין כתיבא, והנך כלים דכתיבי התם ילפינן להו טבילה, אבל פשוטי כלי עץ שלא נכתבו שם לענין טומאה לא ילפינן להו טבילה ולית להו טהרה במקוה דהא לא טהרה במקוה there is תוספות. According to כתיבא בהו, כי היכי דאוכל ומשקה אין להם טהרה במקוה לפי שלא למדנו להם טבילה בתורה, פשוטי כלי עץ, but there is no טהרה במקוה for a מפיך made from reeds or grass (see later in this תוספות).

³ This would seemingly answer תוספות question. The גמרא is asking why does this מפיך במת retain the status of an אב טומאה (to be טמא אדם וכלים), let us say דיו that it is טמא only as a טומאה (which can only be טמא אוכלין) as is the rule regarding ערב טומאת ערב. See 'Thinking it over' # 1.

⁴ Anything which is טמא טומאת שבעה (it touched a מת for instance) is an אב הטומאה לטמא אדם וכלים.

⁵ See footnote # 2.

⁶ There are two פסוקים, in פרשת חקת, one (יט,טו) states (and he shall purify him on the seventh day)

For since the מפץ has no טהרה במקוה it cannot become an אב הטומאה, as is evident in the end of עירובין.

תוספות answers:

ויש לומר דהאי קל וחומר נמי מהני לפשוטי כלי עץ⁷ המיוחדים למדרס⁸ שטמא במת -

And one can say; that this ק"י (from which we derived that a מפץ במת is טמא) is also effective for flat wooden utensils which are set aside for מדרס that they too are טמא במת -

ומייתי להו לטומאת שבעה -

And we use this ק"ו (regarding פשוטי כלי עץ) **for טומאת שבעה** as well; proving that we do not say דיו that the ק"ו is effective only for טומאת ערב and not for שבעה, just as מדרס הזב is only for טומאת ערב, but not for שבעה.

תוספות offers an alternate solution:⁹

אי נמי הברייתא מיירי בכל מפצים -

Or you may also say; the ברייתא is discussing all types of mats -

בין מפץ של עץ שיש לו טהרה במקוה בין מפץ של שיפה וגמי -

Whether a wooden mat, which has a טהרה במקוה (and therefore eligible to become an אב הטומאה and be טומאת שבעה), or whether mats made from grass or reeds -

ובמסכת שבת (דף פד, א) פריך ממפץ של שיפה וגמי והכא פריך ממפץ של עץ:

So in מסכת שבת he asks regarding a מפץ from שיפה וגמי that since it has no טהרה it should not become במדרס, **and here the גמרא asks regarding a wooden מפץ** (which has a טהרה), why is it טמא טומאת שבעה (let us say די).

SUMMARY

A מפץ of גמי שיפה has no טהרה במקוה and therefore cannot become an אב הטומאה and טומאת שבעה cannot apply; however (a מפץ of) עץ פשוטי כל עץ has a טהרה במקוה, becomes

דכתיב: 'לא ד"ה there רש"י In. וכל אשר יגע בו הטמא יטמא ונפש הנוגעת תטמא עד הערב (שם, כב) פסוק and another וכו' וחטאו ביום השביעי וגו' וכל אשר יגע בו הטמא וגו', כל היכא דקרין ביה וחטאו דיש לו טהרה בטבילה קרינן ביה והנפש הנוגעת תטמא. וכל היכא דלא קרינן ביה וחטאו לא קרינן ביה והנפש הנוגעת

⁷ according to תוספות (not like רש"י mentioned in footnote # 2) and therefore can (become an אב הטומאה and) be טמא שבעה.

⁸ מדרס refers to sitting or lying. These פשוטי כלי עץ were set aside to be used as a chair or a bed. Therefore they are טמא טומאת מדרס הזהב.

⁹ The difficulty with the first answer is that it seems awkward that the ברייתא is discussing one type of מפץ only (not ק"ו פשוטי כלי עץ), and the question is from עץ פשוטי כלי עץ which (although they can be derived from the same עץ, nevertheless they) are not mentioned in the ברייתא. The following answer removes this difficulty. See 'Thinking it over' # 2.

an אב הטומאה and is טמא טומאת שבעה.

THINKING IT OVER

1. ואין לומר in the תוספות states that we should say דיו that it should not be considered an אב הטומאה.¹⁰ Seemingly the חומרא of the מפץ that it is מטמא בזב, means that it is מטמא במדרס הזב; the rule is that whatever becomes הזב (its משכב, etc.) is an אב הטומאה, so where is the דיו here?!¹¹

2. What is the advantage of the first answer¹² over the second answer?

---

¹⁰ See footnote # 3.

¹¹ See # 90. אוצר מפרשי התלמוד.

¹² See footnote # 9.